

تأثیر تحریک تخمک‌گذاری و پانکچر تخمدانها روی میزان CRP سرم

سهیلا عارفی (M.D.)^۱، محمد باباشمسی (Ph.D.)^۲، پونه شریعت‌پناهی (M.Sc.)^۳، الهام سوادی‌شیرازی (M.Sc.)^۱

۱- پژوهشکده بیوتکنولوژی تولیدمثل، پژوهشگاه فن‌آوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران

۲- پژوهشکده آنتی‌بادی منوکلونال، پژوهشگاه فن‌آوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، تهران، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: تحریک تخمک‌گذاری، از فاکتورهای مهم در موفقیت روش‌های لقاح خارج رحمی محسوب می‌شود. CRP یک مارکر بیولوژیک نشان‌دهنده التهاب سیستمیک می‌باشد که با تحریک هورمونی افزایش می‌یابد. تغییرات CRP به عنوان یک مارکر التهابی می‌تواند روی موفقیت IVF/ICSI مؤثر باشد. هدف از این مطالعه، بررسی اثر مصرف داروهای هورمونی و تحریک تخمک‌گذاری و همچنین دریافت تخمک از تخمدانها (پانکچر)، در میزان CRP سرم در بیماران داوطلب IVF/ICSI می‌باشد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع مشاهده‌ای، توصیفی-تحلیلی بود و روی ۷۰ بیمار نابارور داوطلب IVF/ICSI که با پروتکل استاندارد Long در مرکز فوق تخصصی ابن‌سینا تحت تحریک تخمک‌گذاری قرار گرفته‌اند، طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۶ انجام شده است. CRP خون بیماران در ۴ نوبت اندازه‌گیری شد، روز شروع سیکل، روز تزریق HCG، روز پانکچر و روز انتقال جنین. همچنین روز پانکچر از هر بیمار تحت بررسی، یک نمونه مایع فولیکولی شفاف نیز جمع‌آوری شد. میزان CRP در سرم و مایع فولیکولی با استفاده از روش الایزای رقابتی بررسی شد. نتایج حاصل با استفاده از آزمون‌های t زوجی، من-ویتنی، ویلکسون و فریدمن آنالیز شد و سطح معنی‌داری، $p < 0/05$ در نظر گرفته شد.

نتایج: بررسی نشان داد که CRP سرم در تمامی بیماران، از زمان شروع سیکل تا پس از تزریق HCG و در ۸۲/۲٪ بیماران پس از پانکچر (به ترتیب $3/97 \pm 1/0 \mu\text{g/ml}$ ، $5/54 \pm 2/2 \mu\text{g/ml}$ ، $6/61 \pm 4/1 \mu\text{g/ml}$)، افزایش معنی‌دار را نشان می‌دهد ($p < 0/001$). همچنین بین تغییرات CRP و میزان استرادیول سرم در روز تزریق HCG، ارتباط معنی‌داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: تحریک تخمک‌گذاری و همچنین پانکچر تخمدانها، باعث تحریک و التهاب سیستمیک می‌شود. CRP در طول سیکل تحریک تخمک‌گذاری و همچنین پس از تزریق HCG، و بخش عمده‌ای از بیماران پس از پانکچر، افزایش می‌یابد که احتمالاً این تغییرات می‌تواند روی نتایج بعدی IVF/ICSI اثرگذار باشد.

کلید واژگان: التهاب مایع فولیکولی، پروتئین واکنشگر C، تحریک تخمک‌گذاری، دریافت تخمک از تخمدان (پانکچر)، روش‌های کمک باروری، لقاح خارج رحمی.

مسئول مکاتبه: دکتر محمد باباشمسی، پژوهشکده آنتی‌بادی منوکلونال، پژوهشگاه فن‌آوری‌های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی-ابن‌سینا، انتهای بلوار داخل دانشگاه، دانشگاه شهید بهشتی، اوین، تهران، ایران، صندوق پستی: ۱۱۷۷-۱۹۶۱۵.

پست الکترونیک: babashams@avicenna.ac.ir

دریافت: ۸۷/۶/۲۰ پذیرش: ۸۷/۱۲/۱۸